

Twynstra Gudde

ADVISEURS EN MANAGERS

CRM en verandermanagement

Mensen willen wel veranderen, maar niet veranderd worden

Vianen
16 juni 2010
Marijke van der Geest - Ahuis

Twynstra Gudde *Anders denken, gewoon doen*

CRM en verandermanagement

Even voorstellen:

Marijke van der Geest-Ahuis

- .... vraagstukken over ontwikkelen en veranderen
- .....resultaat halen **en** in beweging brengen van mensen
- ... de brug slaan tussen technologische ontwikkelingen/mogelijkheden en de praktische toegevoegde waarde voor de gebruiker

Twynstra Gudde

ADVISEURS EN MANAGERS

Anders denken, gewoon doen

De veranderopgave bij CRM?

“85 % van alle Customer Relationship Management (CRM) implementaties is in meer of minder mate mislukt, met als belangrijkste reden dat slechts 14% van alle medewerkers het goed wil of kan benutten”
IBM Global Survey

“55 Procent van de CRM projecten is geen succes”
Gartner research

“Het merendeel van de top-10 faalfactoren zijn terug te leiden tot menselijk gedrag, zoals weerstanden, tegenwerking/sabotage, onbegrip, onvoldoende voorbereiding/training/motivatie”
Gartner Group

“De grootste uitdagingen bij CRM implementaties zijn terug te leiden op interne organisatieproblemen”
Ernst & Young

“Niet technologie maakt het grote verschil, maar de mensen die deze moeten helpen invoeren”
IBM Global

De achtergrond van nog te weinig aandacht voor de mensfactor

- Vooral technische insteek binnen ICTafdeling
- Structuur wordt tot waarheid verheven, is niet vanaf te wijken
- Denken in modellen en niet in mensen
- Te weinig werken aan medewerkersbetrokkenheid
- Te veel opleggen van bovenaf
- Te weinig aandacht om bij mensen op de werkvloer “tussen de oren” te krijgen
- Te weinig oog voor andere soorten van aanpak

CRM en verandermanagement

Een CRM-systeem boordevol klantinformatie, maar.....

80% van de veranderingen is
niet gepland, maar gebeuren
gewoon spontaan

Een spontane verandering
kan soms ongewenst zijn;
willen sturen van
veranderingen is dus ook
niet nieuw

CRM en verandermanagement

Gepland willen veranderen is al heel oud

CRM en verandermanagement

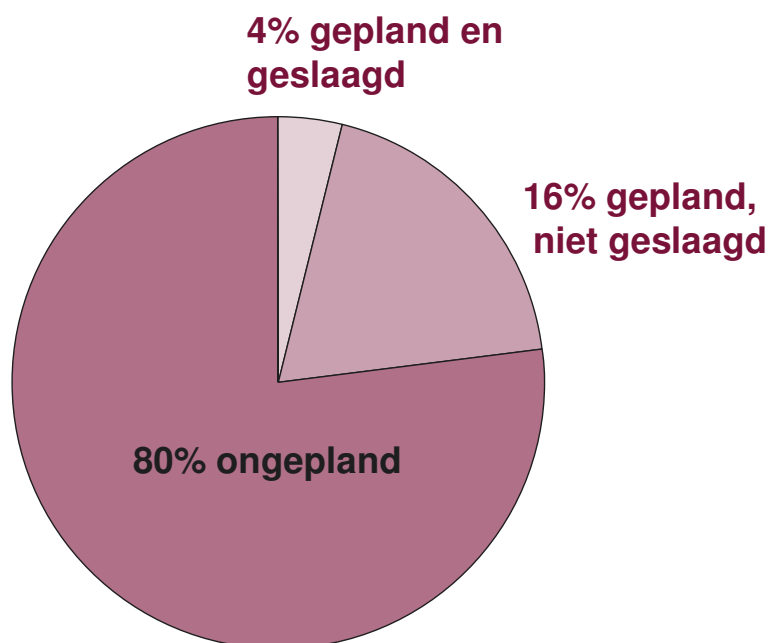
Moet je altijd mee met de verandermode?

Realisatie van CRM vraagt een andere
aanpak. Niets doen betekent: niet je
doel bereiken → verlies van
investering en wellicht van klanten.
Een geplande verandering dus.....

CRM en verandermanagement

Slechts een op de vijf geplande veranderingen slaagt.....

© Twynstra Gudde 16-6-2010

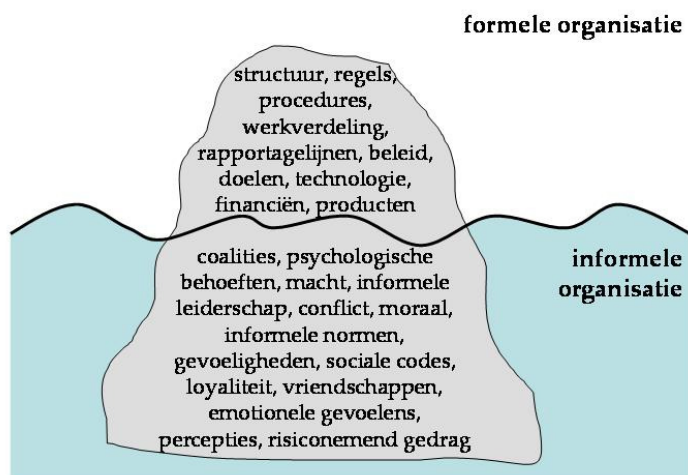
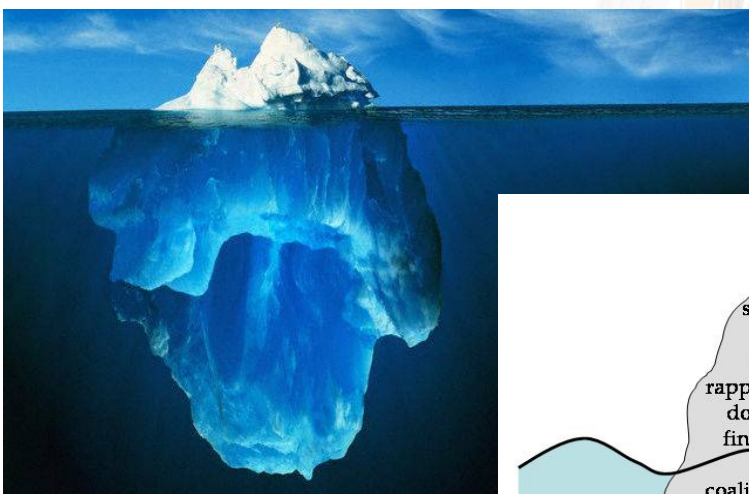
Zorgvuldig investeren in de verandering loont

Waarom is veranderen zo lastig?

- Doelstellingen niet helder, niet duidelijk hoe aan te werken
- Wel opvattingen, maar geen consequenties voor gedrag
- Te veel aandacht voor inhoud, te weinig voor betrokkenen
- Management denkt dat medewerkers doen wat zij wil, maar medewerkers blijven gewoon hun eigen ding doen
- Gebrek aan overzicht, geen gemeenschappelijk perspectief
- Niet alles is af te dwingen
- Sommige problemen zitten tussen de oren
- Soms worden interactiespelletjes gespeeld

CRM en verandermanagement

Organisational iceberg French & Bell

Waarom denken in kleuren?

- Weten wat in deze situatie, op dit moment, met deze spelers, onder deze tijdsdruk het best kan werken.....
- Op verschillende manieren kunnen kijken naar mensen, organisaties, vraagstukken....
- Gemeenschappelijke taal (communicatie) om samen te praten en te beslissen over veranderen
- Keuze kunnen maken die bij de organisatie past, kansrijke 'kleur' voor een veranderaanpak
- Inzicht in eigen voorkeur(en) en de consequenties daarvan (zelfreflectie)

Bij organisatieveranderingen zijn vijf manieren van denken te onderkennen

Denkwijze	Er verandert iets als je:...
 Geeldruk	De belangen van de belangrijkste spelers bij elkaar kunt brengen tot een consensus door middel van een onderhandelingsproces
 Blauwdruk	Onderzoekt wat de beste oplossing is en die planmatig implementeert in een rationeel proces
 Rooddruk	Mensen op de juiste manier prikkelt, zodat ze zich gewaardeerd en gezien voelen in een sociaal proces
 Groendruk	Mensen in leersituaties brengt, ze bewuster en bekwaamer maakt waardoor hun vermogens toenemen op het werk in een ontwikkelproces
 Witdruk	Spontane evolutie een handje helpt door ruimte te geven waar energie zit en blokkades slecht in een dynamiserend proces

Geel veranderen: slim manouvreren

Gele taal

- Belangen bij elkaar brengen, stakeholderanalyse, sleutelfiguren, draagvlak, schaken, coalities, machtsbalans, haalbare oplossing, onderhandelen, rekening houden met posities, je niet in je kaart laten kijken, achter gesloten deuren, gezichtsverlies, lobbyen

Geeldrukdenken

Aannames 	Idealen
<p>Er verandert iets als je belangen bij elkaar brengt</p> <ul style="list-style-type: none"> - van de sleutelfiguren - in een onderhandelings- en lobbyproces - om een consensus te vormen (win-win) 	<ul style="list-style-type: none"> - Democratische samenleving - Poldermodel van politieke coalities - Haalbare oplossing
<p>Conditie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Achter gesloten deuren - Sense of urgency 	<p>Schaduwkanten </p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppervlakkig geel: achterkamertjesgedoe, de sterkste wint - Valkuilen: luchtfietsen, lose-lose strijd, onbetrouwbaarheid - Allergieën: ideologen, details, gezichtsverlies
<p>Motto: veranderen is een machtspeel</p>	<p>Veranderaar </p> <p>Veranderaar: procesregisseur die zijn macht inzet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Politiek fingerspitzengefühl (posities en context) - Besturen, beschouwen en conflicten hanteren - Onafhankelijk, beheerst en met goede netwerken <p>Andere actoren: afgevaardigden, achterbannen, opinieleiders</p>
<p>Traject </p> <p>Interventies:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mediation, alliantievorming, stemsessies - Topstructurering, beleidsvorming <p>Diagnosebrillen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krachtenveldanalyse, concurrentiestructuur - Policy windows, besluitvormingsfuij <p>Beheersbaarheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onbekend en verschuivend resultaat - Borging via contracten en machtsbalans 	

Gele aanpak

- Starten met een stakeholderanalyse waarbij betrokkenen en belangen in kaart gebracht worden (werken aan alle neuzen dezelfde kant op)
- Een visie formuleren waar alle belanghebbenden zich in kunnen vinden, consensus over bereiken
- Zorgvuldig proces van besluitvorming opstellen en alle betrokkenen daarin kennen

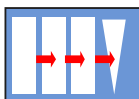
Blauw veranderen: Plannen en monitoren

Blauwe taal

- Eerst denken dan doen, objectiviteit, stappenplan, uitrollen in de organisatie, transparantie, analyseren, monitoren, benchmarken, maakbaarheid, projectmatig werken, ratio, kwaliteitssysteem, SWOT-analyse, dashboard, mijlpaal, afspraak=afpraak,

Blauwdrukdenken

<p>Aannames </p> <p>Er verandert iets als je eerst denkt en dan (planmatig) doet</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderzoek biedt objectieve antwoorden en richting - oplossingen worden ontworpen (stappenplan) - implementatie gaat planmatig en transparant <p>Condities:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toereikend sponsorschap - Sense of control, objectiviteit <p>Motto: veranderen is een rationeel proces</p>	<p>Idealen </p> <ul style="list-style-type: none"> - Maakbare en kenbare wereld - Orde, efficiëntie en voorspelbaarheid - Beste concrete oplossing (harde organisatie-aspecten)
<p>Traject </p> <p>Interventies:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ISO, BPR, ABC, PMW - Strategische analyse (SWOT, portfolio's, e.d.) <p>Diagnosebrillen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visgraatdiagrammen, portfolio-analyse - Structuren, organisatieconfiguraties <p>Beheersbaarheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vooraf omschreven en gegarandeerd resultaat - Borging via 'meten = weten', monitoringsystemen 	<p>Schaduwkanten </p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppervlakkig blauw: mechanistisch, irrationele en externe aspecten negeren - Valkuil: alles maakbaar verklaren, over mensen heen walsen, hired gun analyses - Allergie: vage toestanden, emotionaliteit, ingebakken onzekerheid/ ambigüiteit <p>Veranderaar </p> <p>Veranderaar: expert, projectleider</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inhoudelijke deskundigheid - Analyseren, structureren, presenteren, plannen - Prestatiegericht, accuraat, zelfstandig, rechtlijnig <p>Andere actoren: opdrachtgevers, project-medewerkers, doelgroepen, (boze) buitenwereld</p>

Blauwe aanpak

- Duidelijk projectplan met resultaten, mijlpalen, activiteiten en heldere planning
- Rapporteren over voortgang, tijdig signaleren van afwijkingen van planning
- Benchmarks laten uitvoeren, scenario's uitwerken en dan tot één (de beste) oplossing komen, met inzet van experts

Rood veranderen: mensen motiveren

Rode taal

- De mens centraal, mensen prikkelen, motivatie, ARBO, sfeer, een wij-gevoel, zorgvuldige procedures, belonen/ straffen, gezellig, sociale activiteiten, samen, erkenning, collegiaal, boeien en binden van medewerkers, trots, teamspirit, talent

Rooddrukdenken

<p>Aannames</p>	<p>Idealen</p>
<p>Er verandert iets als je mensen op de juiste manier prikkelt</p> <ul style="list-style-type: none"> - mensen (situationeel) straffen en belonen - mensen verleiden en het 'wij'-gevoel versterken - aandacht, steun en erkenning bieden 	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeenschap in harmonie, zorgzame samenleving - Het beste uit mensen halen, de beste 'fit' tussen organisatie en individu vinden - Motiverende oplossing
<p>Condities:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Respectvolle en zorgvuldige procedures - Mensen zoeken elkaar op 	<p>Schaduwkanten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppervlakkig rood: verstikkende systemen, wollen dekengedrag, onechte aandacht - Valkuilen: negeren van macht, zachte heelmeesters, conflictmijding - Allergieën: solo- of macho-gedrag, onzorgvuldigheid, problematiseren
<p>Motto: veranderen is een sociaal gebeuren</p>	<p>Veranderaar</p>
<p>Traject</p> <p>Interventies:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personeelsinstrumenten en sociale activiteiten - Management by walking around en de zeepkist <p>Diagnosebrillen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Motivatiefactoren, bronnen van weerstand - Rollen in teams, situationeel leiderschap <p>Beheersbaarheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bedacht, maar niet gegarandeerd - HRM-systemen, goede verhoudingen, communicatie 	<p>Veranderaar: coachende manager, HRM- of communicatie-expert</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mensen-mens - Motiveren, verleiden, communiceren, samenwerken - Sociaal, betrouwbaar, geïnteresseerd <p>Andere actoren: smaakmakers, teambuilders, rolmodellen, betrokkenen</p>

Rode aanpak

- Behoeft onderzoek doen,
- individuele ontwikkelingsplannen opstellen
- Duidelijke leider aanstellen met voorbeeldgedrag
- actief een wij-cultuur opbouwen met alle betrokkenen
- Verandering uitdrukken in gewenst gedrag → sturen via competentie management
- Werken met gadgets en instrumenten om mensen mee te krijgen (verleiden)

Groen veranderen: Leren

Groene taal

- Bewust onbekwaam, spiegelen, feedback, coaching, learning on the job, reflectie, informeel leren, gaming, lerende organisatie, portfolio, overtuigingen die gedrag sturen

Groendrukdenken

Aannames 	Idealen
<p>Er verandert iets als je mensen in leersituaties brengt</p> <ul style="list-style-type: none"> - bewust onbekwaam maken (spiegels en vensters) - experimenten en exploreren van nieuwe mogelijkheden - in een koerszoekend, collectief proces <p>Conditie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (Net) genoeg veiligheid, rust en respect - Sense of professionalism <p>Motto: veranderen is leren en ontwikkelen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lerende organisatie: met iedereen, over alles, altijd - Groeien en ontdekken - Oplossingen die mensen zelf vinden
<p>Traject </p>	<p>Schaduwkanten </p>
<p>Interventies:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Feedback, coaching opleiding, gaming - Organisatie-ontwikkeling, survey-feedback, communities of practice <p>Diagnosebrillen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Johari window, leercurve, leerniveaus - Organisatie-ijsberg, systeemdenken <p>Beheersbaarheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geschetst, niet gegarandeerd - Borging via voortdurende reflectie 	<p>Veranderaar </p> <p>Veranderaar: procesbegeleider die mensen steunt</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'reflective practitioner' als rolmodel - Didactisch ontwerpen, faciliteren, spiegelen, coachen - Empathie, creativiteit, nieuwsgierigheid <p>Andere actoren: trekkers, coaches, meesters, deelnemers, beschermheren</p>

Groene aanpak

- Leren tijdens veranderen staat centraal, door opdoen van concrete ervaring
- Bezoeken organiseren bij bedrijven die een vergelijkbare verandering succesvol hebben gedaan (leerervaringen verzamelen)
- Simulaties organiseren om ervaring op te doen met nieuwe werkwijzen
- Deel van de verandering realiseren, samen evalueren en op basis daarvan verdergaan

Wit veranderen: energie losmaken

Witte taal

- Ondernemerschap, dynamiek, fantasie, inspiratie, spontaniteit, zelforganisatie, laissez-faire, open-space, steen-in-de-vijver, waarderende benadering, FLOW, chaos, complex, losmaken, zingeving, Gideonsbende, je-ding-doen

Witdrukdenken

	
Aannames	Idealen
<p>Er verandert iets als je spontane evolutie een handje helpt</p> <ul style="list-style-type: none"> - patroonduiding van wat mensen/ organisaties beweegt - ruimte bieden voor ondernemerschap en dynamiek - blokkades wegnemen en conflicten optimaliseren <p>Conditie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paradoxaal adviseren - Sense of humor <p>Motto: veranderen gaat over energie/ vitaliteit</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wonderlijk universum vol parallele werkelijkheden - Zelfsturing in netwerken dwars door organisatiegrenzen - Zingeving, geëngageerde oplossingen, innovaties
Traject	Schaduwkanten
<p>Interventies:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfsturende teams, zoekconferenties - Appreciative inquiry, open space meetings <p>Diagnosebrillen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelingspatronen van individuen, groepen e.d. - Chaostheorie, megatrends, beelden van organisaties <p>Beheersbaarheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Moeilijk voorspelbaar (maar niet stuurloos) proces - Borging via zelforganisatie en kwaliteit van dialoog 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppervlakkig wit: new age uiterlijkheden, 'alles is goed' - Valkuilen: oppervlakkig begrip van drijvende krachten, laissez-faire, medewerkers opzadelen met 'zelfsturing' - Allergieën: saaiheid, middelmaat, regels, bevoogding, groepsdwang
Veranderaar	Veranderaar
	<p>Veranderaar: patroonduider die zichzelf op het spel zet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Florerend in complexiteit, spelend met mogelijkheden - Betekenis geven, stelling nemen, dialogiseren, ondernemen - Zelfbewust, authentiek, kwetsbaar, fantasierijk, eigenwijs <p>Andere actoren: intra-/ entrepreneurs, kiemen, sponsors, netwerken</p>

Witte aanpak

- Organiseren van bijeenkomsten waarbij eenieder uiting kan geven aan zin/onzin van de verandering
- Creatieve workshops beleggen waarin oplossingen voor ICT-vraagstukken worden bedacht, met “out of the box-denken”
- Kijken waar ideeën en energie voor verbetering zijn en die stimuleren

CRM en verandermanagement

Herkennen van (verander)kleuren in het voetbalstadion

CRM en verandermanagement

Rood komt voor de “wave” op de tribune

CRM en verandermanagement

Geel maakt graag gebruik van de skyboxen

© Twynstra Gudde 16-6-2010

32

CRM en verandermanagement

Blauw komt gewoon om naar het spel te kijken

© Twynstra Gudde 16-6-2010

33

CRM en verandermanagement

Groen voor coaches en anderen die alert zijn om te leren van ervaringen en van het spel van de tegenstander

CRM en verandermanagement

Wit is te zien in het spel van voetballers die spelen op intuïtie en creatieve energie

Twynstra Gudde

ADVISEURS EN MANAGERS

Marijke van der Geest - Ahuis

www.twynstragudde.nl

Alle intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot deze presentatie berusten bij Twynstra Gudde. Niets uit deze presentatie mag worden veeelvoudigd of openbaar gemaakt zonder schriftelijke toestemming van Twynstra Gudde.

Twynstra Gudde *Anders denken, gewoon doen*